

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-03-20

Ärendenummer KOV-2026-00039

Handläggare

Ann-Louise Eliasson

Telefon: 031-368 27 75

E-post: ann-louise.eliasson@kretsloppochvatten.goteborg.se

Förslag till avfallstaxa 2027

Förslag till beslut

I Kretslopp och vattennämnden:

Kretslopp och vattennämnden beslutar att föreslå avfallstaxa från 2027-01-01 enligt tjänsteutlåtandets bilaga 1 och översända förslaget till kommunstyrelsen för fastställande i kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Kretslopp och vattennämnden har att besluta om ett förslag till avfallstaxa för 2027, som ska beslutas senast i april. Förslaget utgör underlag för kommunfullmäktiges beslut om taxa. Nämnden informerades om förslaget 2026-03-18 § 37.

Utifrån kraven på fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och driften av en ny kretsloppspark, som båda ökar göteborgarnas möjligheter till sortering och återanvändning, förväntas kostnaderna öka till 2027. Samtidigt förväntas det lagstadgade ansvaret för kommunalt avfall minska genom avreglering och dispenser och då minskar taxeintäkterna omedelbart. Efter hand sjunker även kostnaderna. Dessa tillkommande förändringar ökar behovet av taxehöjning. Förändringstakten och nya ger stora osäkerheter, både om kostnadsutveckling och kundunderlaget.

Avfallsverksamheten har en fordran på abonnenterna som behöver återställas till 2027. 2025 års överskott minskade återställningsbehovet och ett förväntat överskott för 2026 bedöms minska behovet ytterligare. Kvarstående återställningsbehov att omhänderta 2027 bedöms uppgå till 12 miljoner kronor, vilket är lägre än tidigare bedömningar.

Utifrån den förväntade utvecklingen föreslår förvaltningen att avgifterna höjs med 6 procent till 2027 från 2026. Fordran på abonnenterna, som uppstod 2024, förväntas på så sätt kunna återställas inom tre år. Förvaltningen bedömer också att förslaget ger förutsättningar för att utföra den kommunala avfallshanteringen med något ökad servicenivå, trots minskat kundunderlag. Principerna för miljöstyrning i taxan bibehålls med vikt- och volymbaserade avgifter. Utifrån specifika förutsättningar för vissa tjänster föreslås ett fåtal avgifter justeras med en annan nivå än 6 procent.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förslaget bedöms ge möjligheter att finansiera verksamheten 2027 och återställa den fordran på abonnenterna som återstår efter 2026. Bedömningen innehåller stora osäkerheter avseende verksamhetens omfattning och dess kostnader och intäkter. Detta beror bland annat på ett lagförslag som innebär att verksamheter ges möjlighet att välja

andra utförare, men även på att det fortsatt är stora förändringar utifrån kraven på förpackningsinsamling.

Om avgifterna inte justeras enligt förslaget, utan ligger kvar på dagens nivå, skulle det innebära att det saknas cirka 36 miljoner kronor. 24 miljoner kronor för att finansiera avfallsverksamheten och 12 miljoner kronor för att återbetala fordran på abonnenterna. För 2027 skulle en utebliven taxehöjning antingen innebära kraftiga besparingsåtgärder eller att fordran på abonnenterna ökas till 47 miljoner kronor.

Potentialen för snabba besparingsåtgärder är mycket låg. Att sänka servicenivån genom att glesa ut avfallshämtningen i avtalen för insamling, med kort varsel, skulle endast ge marginell effekt under 2027. Insamlingsavtalen har endast utrymme för små eller förutbestämda volymvariationer och vid glesare hämtning debiteras kunderna lägre avfallsavgifter, vilket minskar nettoeffekten. Avfallsmängderna som behöver hanteras bedöms inte kunna påverkas, varför inte heller behandlingskostnaderna bedöms kunna minskas med kort varsel (och om restavfallet kunde minskas hade viktintäkten minskat än mer.) För att ge tillräcklig effekt på kostnaderna 2027 skulle de potentiella åtgärderna huvudsakligen behöva avse personalkostnader. För att motsvara beloppet skulle i stort sett ingen bemanning vara möjlig. Varken för avtalsuppföljning, kundservice, information, långsiktig planering eller drift av anläggningar som kretsloppsparkerna i Alelyckan och Högsbo eller lakvattenreningsanläggningen vid Brudaremossen.

Genom principerna med miljöstyrande avgifter kan alla kunder påverka sina avgifter genom att minska sina avfallsmängder och sortera sitt avfall. För en genomsnittlig småhuskund innebär förslaget en kostnadsökning på 361 kronor per år och för ett exempelhushåll i lägenhet 260 kronor per år. I tabellen nedan visas årsavgiften för exempelhushållen 2026 och vad som föreslås för 2027.

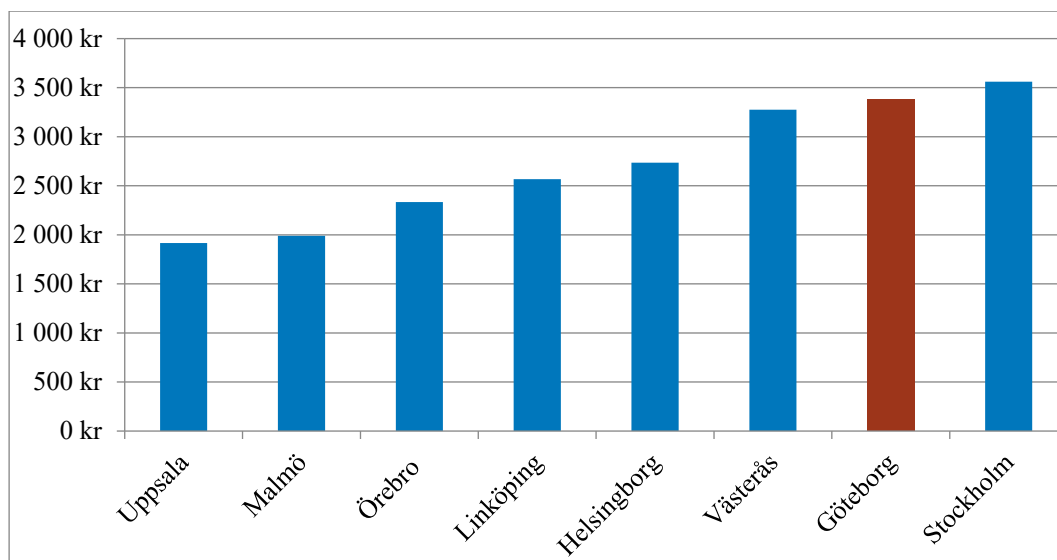
Avfallsavgift för exempelhushåll med moms				
	Årsavgift kr/år		Ökning mellan åren	
	Småhus kr/år	Lägenhet kr/år	Småhus kr/år	Lägenhet kr/år
2026	3 017 kr	2 177 kr		
Förslag 2027	3 378 kr	2 437 kr	361 kr	260 kr

Figur 1. Tabell som visar avfallsavgift för exempelhushåll i småhus och lägenhet för 2026 och förslag för 2027 samt skillnaden mellan dessa. Exempelhushållet i småhus har ett 190 liters restavfallskärl med hämtning var 14:e dag och lämnar 215 kg/år samt har ett matavfallskärl med hämtning varje vecka. Exemplet i flerbostadshus är ett av 15 hushåll, som delar på tre 370 liters restavfallskärl och ett 240 liters matavfallskärl med hämtning varje vecka och har 9 meter dragväg och lämnar 256 kg avfall per hushåll.

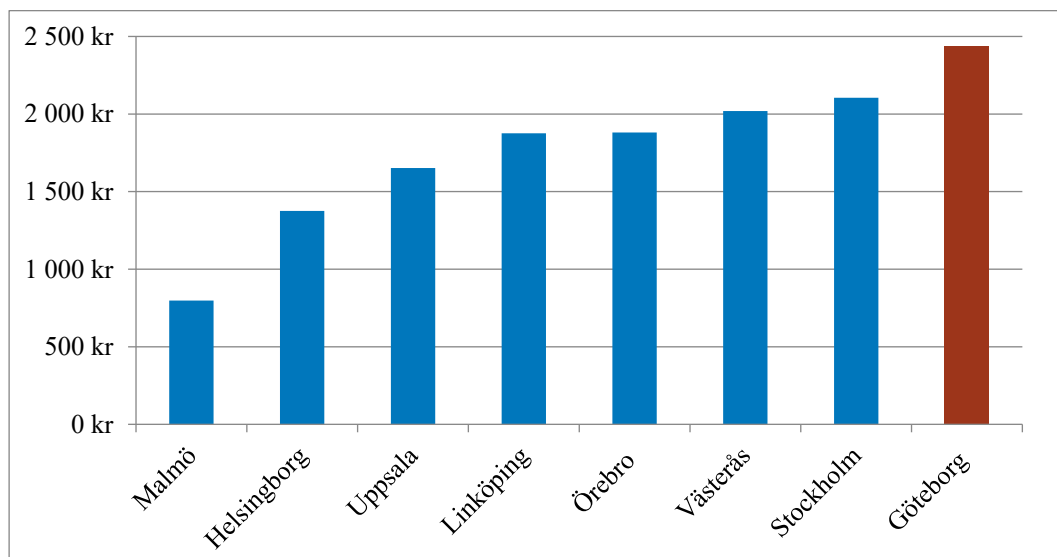
Förslaget till höjda avfallsavgifter påverkar samtliga kunder, inklusive andra kommunala förvaltningar och bolag. Även kommunala förvaltningar och bolag har möjlighet att hålla nere sina avgifter genom att minska sina avfallsmängder och förbättra sin sortering. En sådan utveckling skulle även bidra till målet om att minska avfallet från kommunens verksamheter som fastställt i Göteborg stads avfallsplan. De flesta förvaltningar och bolag kommer omfattas av en utökad möjlighet att söka dispens från kommunal hantering och kan därefter anlita valfri leverantör av avfallstjänster, de skulle då inte längre påverkas av avfallstaxans prissättning i detta taxeförslag.

Det är inte möjligt att jämföra förslaget för 2027 med andra kommuner i Sverige då deras avgifter för 2027 inte beslutats ännu. I figur 2 visas en jämförelse av årsavgifterna för en

tjänst för småhus för februari 2026 i Sveriges åtta största städer och där efter visas i figur 3 motsvarande för en exempellägenhet i ett litet flerbostadshus. Alla kommuner i Sverige genomför förändringar kopplat till förpackningsinsamlingen, vilket påverkar taxor och tjänster i olika takt. Detta kan påverka rankingen. En annan faktor är hur väl den schabloniserade ersättningen för förpackningsinsamling ger kostnadstäckning. Varken Stockholm eller Göteborg får en ersättning för förpackningsinsamlingen som täcker driften av återvinningsstationer som behöver tömmas ofta, vilket ger högre avgifter.

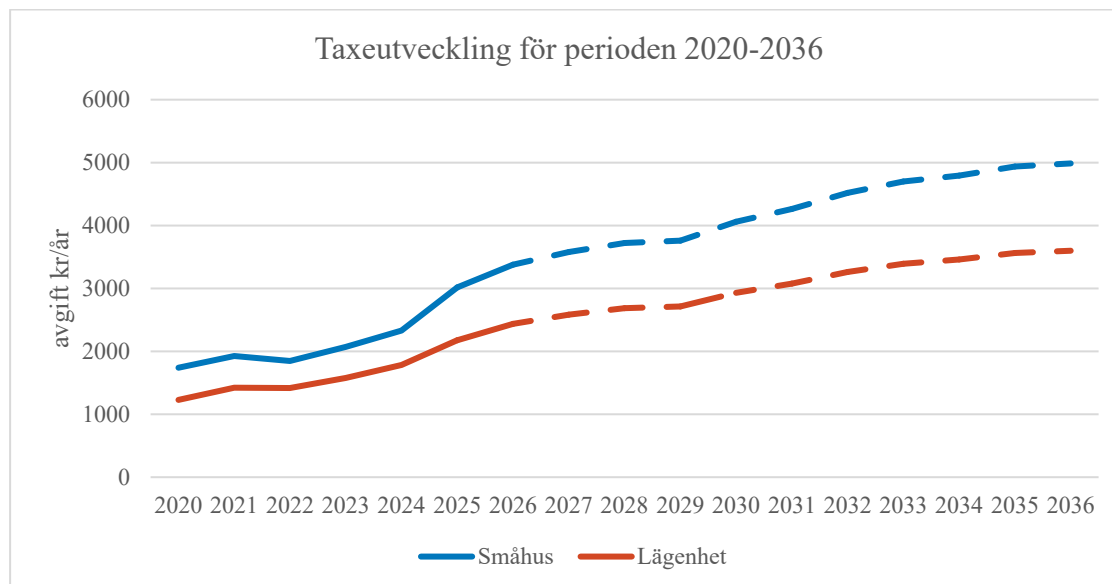
Figur 2: Diagrammet visar årlig avfallsavgift för ett genomsnittligt småhus i Sveriges åtta största kommuner i februari 2026.

Figur 3: Diagrammet visar årlig avfallsavgift för en exempellägenhet i Sveriges åtta största kommuner i februari 2026. Exempellägenheten är baserad på en nationell jämförelse "Nils Holgersson-studien" och har lite högre avfallsmängder och längre dragväg för kärnen än snittet för Göteborg, vilket påverkar placeringen.

Sett över tid har avgifterna ökat snabbare än konsumentprisindex, som ökat drygt 24 procent sedan 2020, när taxorna höjts med cirka 75 procent. Taxeutvecklingen i Göteborg de senaste åren visas i diagrammet nedan. Även antagna nivåer för de närmaste åren med förslaget om 6 procent höjning för 2027 och planen med 4 procent för 2028 och 1 procent 2029 visas.

Under första halvan av 2030-talet förväntas kostnader först för koldioxidhantering och därefter för utökad maskinell sortering öka kostnaderna för avfallsbehandlingen. Till viss del förväntas kostnadsökningen hållas nere av att behovet av utsläppsätter sjunker när åtgärderna genomförs, men taxebehovet bedöms öka med 1-2 procent extra per år från 2029 till 2034.

Figur 4: Diagrammet visar historisk och antagen taxeutveckling för årlig avfallsavgift för två exemplhushåll i Göteborg. Osäkerheterna i bedömningen ökar över tid.

Bedömning ur ekologisk dimension

Den föreslagna taxenivån ger förutsättningar för att uppfylla de krav som ställs på kommunal avfallshantering i miljölagstiftningen. Ett grundläggande syfte med avfallshantering är att skydda människors hälsa och miljön.

Den ekonomiska styrningen i taxan ger kunderna incitament att minska och sortera sitt avfall. Styreffekterna bibehålls på liknande nivå som 2026. Utsortering av förpackningar, tidningar, matavfall samt att agera förebyggande uppmuntras både genom vikttaxor och genom att avgifterna beror av abonnerad volym.

Bedömning ur social dimension

Den föreslagna taxenivån ger förutsättningar att bedriva avfallshantering på en nivå som göteborgarna är vana vid och med förbättringar i servicenivå till exempel genom den nya kretsloppsparken i Högsbo och mer hemsortering. Förvaltningen bedömer att det bidrar till förtroende för staden och därmed även till social hållbarhet.

Förvaltningen bedömer att viktavgiften innebär högre kostnader för de hushåll och verksamheter där det används många engångsblöjor och andra liknande produkter och som direkt debiteras sin avfallsvikt. Detta kan drabba hushåll i småhus där det bor spädbarn eller personer som har funktionsnedsättningar eller sjukdomar hårdare än andra hushåll. I flerbostadshus förväntas avfallsvikterna jämnas ut sig mellan olika hushåll med olika mycket avfall och den fördelningen innebär att effekten på enskilda hushåll blir mindre i flerbostäder.

Expedieringskrets

Kommunstyrelsen

Bilagor som ingår i beslutsunderlaget

1. Förslag till Göteborgs stads avfallstaxa från 2027-01-01 tills vidare
2. Ändringar i prislistan 2027

Beskrivning av ärendet

Kretslopp och vattennämnden har att besluta om ett förslag till avfallstaxa. Förslaget ska utgöra underlag för kommunfullmäktiges beslut om taxa att gälla från 2027 och tills vidare. Ett taxeförslag ska senast i april lämnas till kommunstyrelsen inför höstens beslut i kommunfullmäktige.

Bakgrund

Taxans avgifter finansierar avfallsverksamheten

Syftet med detta taxeförslag är att intäkterna från taxan ska möta de ökade kostnaderna för avfallshanteringen och möjliggöra återställning av den fordran som finns på abonnenterna sedan verksamheten var underfinansierad 2024.

Enligt miljöbalken får avfallstaxans avgifter finansiera avfallsverksamheten. Detta ska då ske enligt självkostnadsprincipen. Avfallstaxan ska fastställas av kommunfullmäktige. I reglementet för Kretslopp och vattennämnden framgår att nämnden ska föreslå en avfallstaxa. Utifrån självkostnadsprincipen bör ett nollresultat eftersträvas varje år och om ett över- eller underskott byggs upp ska denna skuld eller fordran normalt återställas inom tre år.

Miljöbalken möjliggör även miljöstyrning i taxan. Avfallstaxan i Göteborg har under en lång tid varit utformad utifrån miljöstyrande principer. Styrningen i den föreslagna taxan ger kunderna fortsatt incitament till avfallsminimering och källsortering av avfall.

Kretslopp och vattennämndens tidigare taxeförslag och budget

Förvaltningen bedömer att det ekonomiska underlag för 2027 som ingick i nämndens budget för 2026 med plan för 2027 och 2028 (KVN 2025-12-10 §213) inte längre är helt aktuellt efter att ny information tillkommit. Informationen är bland annat det ekonomiska utfallet för 2025, prisnivåer i genomförda upphandlingar och detaljerna i ovan nämnda lagförslag.

Även i ärendet ”Beslut om förslag till avfallstaxa 2026” (KVN 2025-04-23 §79) presenterades, utöver taxeförslaget för 2026, behovet för planperioden 2027 och 2028. Det förslaget är äldre och ligger längre från den nu föreslagna nivån.

I dessa två tidigare förslag var bedömningarna för 2027 ett taxebehov kring 928 miljoner kronor respektive 939 miljoner kronor, som med en taxehöjning på 9 procent respektive 15 procent skulle finansiera verksamheten och återställa en fordran på 44 respektive 30 miljoner kronor. Motsvarande bedömning i nuläget är att en taxehöjning på 6 procent kan ge en taxeintäkt på 883 miljoner kronor. Denna taxeintäkt kan finansiera avfallsverksamheten och återställa kvarvarande fordran på 12 miljoner kronor.

Handläggning av detta taxeärende

Det styrande dokumentet ”Göteborgs Stads anvisning för hantering av taxor och avgifter” reglerar innehåll i och handläggning av taxeärenden och där framgår att ett förslag till taxa ska beslutas av nämnden senast i april.

Tjänsterna som återfinns i taxeförslaget är utformade i enlighet med de ”Föreskrifter för avfallshantering i Göteborgs stad” som beslutades i Kommunfullmäktige 2026-02-26 (SLK-2023-00906).

Kommunfullmäktiges beslut om att fastställa avfallstaxan avser i huvudsak prissättning av de tjänster som Kretslopp och vattennämnden erbjuder samt att fastställa tillhörande

beskrivningar för korrekt debitering, då det är nämnden som (enligt föreskrifterna) fastställer behållare och därmed tjänsterna.

Verksamhetens kostnader kommer att redovisas mer detaljerat i förvaltningens förslag till budget 2027 som tas fram under hösten 2026. Budgeten kommer att baseras på taxeintäkter enligt detta ärende och förutsätter att de avgifter som föreslås här kan tillämpas från 1 januari 2027.

Verksamhetens förutsättningar 2027

Stora förändringar i det kommunala uppdraget

Avfallsverksamheten genomgår stora förändringar på grund av beslutade och väntade regleringar av det kommunala uppdragets omfattning. De senaste årens lagkrav om att alla hushåll ska ha fastighetsnära förpackningsinsamling har utökat uppdraget och nu väntas förändringar som krymper uppdraget, när fler verksamheter ska ansvara för sin egen avfallshantering.

Lagändringarna som minskar kundunderlaget och det kommunala uppdraget är föreslagna att gälla från halvårsskiftet 2026 och ett riksdagsbeslut väntas under våren. Förslaget innebär att vissa verksamheter måste ansvara för sin egen avfallshantering och att andra verksamheter efter en ansökan till länsstyrelsen kan ges dispens från kommunal avfallshantering på ett enklare sätt än tidigare. Eftersom förslaget innehåller en frivillighet för vissa kunder så är den fulla omfattningen och effekten av förslaget inte känd på förhand. Det är oklart både hur många verksamheter som kommer att söka dispens och när de gör det. Förslaget förväntas omedelbart minska taxeintäkterna och vissa kostnader utifrån de delar som avregleras direkt, men sedan väntas förändringen fortsätta under flera år. Verksamhetens anpassning till den nya omfattningen behöver ske efter hand och kostnader för en något för hög kapacitet och för gemensam service (som återvinningscentraler) behöver fördelas på kvarvarande kunder. Nettoeffekten på sikt bedöms vara att intäkterna minskar mer än kostnaderna, då det är mer troligt att kunder som gynnas av taxans prissättning fortsätter nyttja de kommunala tjänsterna och för att kostnader för gemensam service, kommunikation och administration inte påverkas i samma grad. Eftersom omfattningen och takten i förändringen är okänd har förvaltningen fått göra en bedömning som innehåller stora osäkerheter.

Ambitionsnivån ökar

Kostnadsnivån för 2027 är bedömd utifrån att dagens ambitionsnivå bibehålls i stora delar av verksamheten. Nivån innehåller bland annat fossilfri insamling, generösa öppettider vid återvinningscentralerna, rådgivning till fastighetsägare, fortsatta arbetsmiljöåtgärder och avfallsbehandling som flyttar uppåt i avfallstrappan och därmed minskar miljöbelastning. Upphandling och direkttilldelning av insamling fortsätter enligt beslutad plan. Nivån höjs genom den nya kretsloppsparken i Högsbo, ökade öppettider på återvinningscentralerna, större andel elfordon och genom mer hemsortering och fastighetsnära förpackningsinsamling i flerbostadshus

Insamlingsarbetet minskar - och ökar

Volymutvecklingen inom insamlingen drar åt olika håll. Den pågående övergången till tvåfackskärl med tömning varannan vecka för småhusens mat- och restavfall ger en effektivisering av insamlingen för dessa avfallsslag. Samtidigt innebär utbyggnad av fastighetsnära förpackningsinsamling till alla hushåll ett behov av att öka insamlingsarbetet, antal hämtningar, längden dragvägar och transportererna ökar. Under

2027 byter förvaltningen utförare för flerbostadshusens förpackningsinsamling vilket ökar möjligheterna till samordning med insamlingsystemen för mat- och restavfall. Förra årets införande av digitala nycklar i de flesta soprum förenklar flera arbetsmoment. När verksamheter använder andra utförare minskar insamlingsarbetet.

En mer omfattande fastighetsnära förpackningsinsamling för alla hushåll minskar behovet av återvinningsstationer, vilket kan ge vissa avvecklingskostnader när de stängs, men sänker driftkostnaderna och ersättningen.

För behandlingsvolymerna är trenden att restavfallsmängderna per person minskar, medan matavfallsmängderna och särskilt grovavfallet ökar. Förvaltningen förväntar sig också något mer förpackningsavfall, men det är inte kostnadsdrivande. Trots att vissa verksamheter inte förväntas lämna något avfall under 2027 bedömer förvaltningen att det avfall som ger behandlingskostnader kommer att öka svagt. Förbättringar inom den förbehandling av matavfall som Renova AB gör på Marieholm förväntas bidra till att en större del av matavfallet kan behandlas biologiskt tidigast från halvårsskiftet 2027.

Besöksantalet på återvinningscentralerna förväntas fortsätta uppåt. Dessa tillkommande besök är inte kostnadsdrivande direkt på samma sätt som de grovavfallsmängder som avlämnas, men behöver stegvis mötas av ökad kapacitet. Den nya kretsloppsparken i Högsbo och ökade öppettider möter en stor del av detta, men på sikt ökar servicebehovet och behovet av investeringar.

Ekonomiska förutsättningar 2027

Fordran på abonnenterna minskar fram till 2027

Under 2025 uppkom ett överskott i avfallsverksamhetens ekonomi som minskade det kvarvarande återställningsbehovet för fordran på abonnenterna.

En preliminär prognos för 2026 visar på ett bättre resultat än vad som budgeterats även för 2026. Bedömningen är att fordran på abonnenterna kan återställas med 8 miljoner kronor mer än vad som budgeterats. Detta för att kostnaden för insamling av förpackningar från flerbostadshus och utbytet av de kärl som används där förväntas bli lägre än vad som budgeterats för.

Det innebär att den fordran på abonnenterna som återstår att återställa under 2027 bedöms uppgå till 12 miljoner kronor.

Ny kretsloppspark ökar kostnaderna och kunderna blir färre

Kostnadsförändringarna som förslaget baseras på mellan 2026 och 2027 utgörs till största delen av tillkommande kostnader för personal, hyror och annan drift av den nya kretsloppsparken i Högsbo, kapitalkostnader för fortsatta kärlinvesteringar till förpackningsinsamlingen och till viss del av utökad fastighetsnära förpackningsinsamling, men samtidigt sjunker vissa av förvaltningens kostnader för avfallshantering när verksamhetskunder anlitar andra utförare.

Intäkterna från verksamhetskunder förväntas sjunka snabbare än kostnaderna och totalt har förvaltningen i förslaget räknat med en negativ nettoeffekt på cirka 20 miljoner kronor under 2027.

Naturvårdsverket ser för närvarande över bidragen som ges för förpackningsinsamling och intäkterna från dessa bedöms i förslaget öka med cirka 20 miljoner kronor både genom att ersättningen förväntas justeras uppåt (vilket bedöms ge 10 miljoner kronor)

och för att fler hushåll kommer att ha insamling (vilket bedöms ge 10 miljoner kronor) under 2027. Kostnadstäckningen bedöms öka till drygt 80 procent mot dagens cirka 70 procent.

Stora osäkerheter i bedömningen

Förändringstakten och att utvecklingen beror av i vilken utsträckning verksamheterna kommer välja att söka dispens medför att påverkan på både kostnader och intäkter är mycket svårbedömda och osäkerheterna därför stora. Nettoeffekten av den nya lagstiftningen har uppskattats till cirka -20 miljoner kronor för 2027 (både obligatoriska och valfria delar) och har inkluderats i bedömningen, men bedömningen är mycket osäker.

För att få en bild av osäkerhetens storlek kan nämnas att under 2025 kom 122 av 778 miljoner kronor (16 procent) i taxeintäkter från de typer av verksamheter som bedöms ha störst intresse av att byta utförare. De verksamheterna är industrier, kontor, byggföretag, hotell och restauranger. Om samtliga skulle välja en annan utförare bedömer förvaltningen att nettoeffekten skulle bli cirka -60 miljoner kronor, men det bedöms som osannolikt.

Bedömda kostnader för förpackningsinsamlingen innehåller fortsatta osäkerheter. Det är inte känt hur stor ytterligare hämtningsvolym flerbostadshusägarna kommer att efterfråga. Det är inte troligt att de klarar av att fullt ut tillhandahålla fastighetsnära insamling för sina boende från januari 2027. De senaste upphandlingarna visar på lägre insamlingskostnader per kärl när förpackningsinsamlingen samordnas i de geografiska insamlingsområdena, jämfört med nuvarande auktorisationsavtal, men för delar av Göteborg är prisbilden ännu okänd. Sammantaget innebär det att för insamlings- och transportkostnader 2027 uppgår osäkerheterna till omkring ± 40 miljoner kronor.

Förvaltningen bedömer att schablonersättningen från Naturvårdsverket kommer att öka till 2027, men även den bedömningen innehåller osäkerheter då ett förslag till ny ersättning förväntas presenteras av myndigheten senare under våren. Den ersättningsnivå på 165 miljoner som förvaltningen räknat med för 2027 bedöms kunna bli upp till 15 miljoner kronor högre och 7 miljoner lägre.

Förvaltningen ser även fortsatta osäkerheter i bedömningen avseende behandlingskostnaderna på omkring ± 15 miljoner kronor kopplat både till prisutvecklingen för utsläppsrätter och energimarknaden. Till exempel har kostnaden för utsläppsrätterna varierat med 25 procent under det senaste året.

På längre sikt

Under 2028 fås ekonomisk helårseffekt av de förändringar som sker under 2027 inom förpackningsinsamlingen, som innebär ökade kostnader. Samtidigt minskar kostnaderna för återvinningsstationerna när fler avvecklas. De förbättringar av behandlingen av matavfall, som ska vara klara under andra halvåret 2027, ger ökad måluppfyllnad, och förväntas ge högre behandlingsavgifter för matavfallet från 2028. Från 2028 införs producentansvar för textilavfall, som innebär att producenterna och deras organisationer ska bekosta eller ansvara för insamling och behandling av textilavfallet, vilket bedöms minska förvaltningens kostnad något. Förslag till ny lagstiftning om textilavfall ska presenteras under hösten 2026.

Förvaltningen förväntar sig att fler verksamheter har sökt och fått dispens till 2028 och att deras kommunala avfall inte längre hanteras inom den kommunala avfallsverksamheten. Nettoeffekten bedöms vara cirka -14 miljoner kronor, men precis som för 2027 är bedömningen mycket osäker.

Under 2029 förväntas de största förändringarna som påverkar förvaltningens avfallsekonomi vara att kostnaderna för återvinningsstationerna sjunker ytterligare när de töms mer sällan eller avvecklas. Till 2029 förväntas kundunderlaget vara mer stabilt på en lägre nivå och verksamheten kommer ikapp med att anpassa sig till det nya läget, vilket förväntas ge en positiv nettoeffekt på 10 miljoner kronor genom kostnadsminskningar.

På längre sikt förväntar sig förvaltningen en mer stabil omfattning på det kommunala uppdraget inom avfallsområdet och en volymutveckling som drivs svagt uppåt av Göteborgs ökande befolkning, men balanseras ut av minskade avfallsmängder per person. Kostnadsutvecklingen förväntas påverkas uppåt av kommande koldioxidåtgärder i förbränningsanläggningen och ökad maskinell sortering av blandade avfallsfraktioner. Genom de åtgärderna förväntas utsläppen från avfallshanteringen minska och därmed även behovet av utsläppsrätter. Från 2029 till 2034 bedöms behandlingspriserna öka med drygt 70 procent eller cirka 1 200 kronor per ton om avfallsverksamheten tar huvuddelen av kostnaderna genom höjda behandlingspriser. Förvaltningen bedömer att taxebehovet 2034 är cirka 50 miljoner kronor högre än vad det varit utan åtgärderna och att taxebehovet ökar med 1-2 procent extra per år under dessa år.

Förvaltningens bedömning

Behov av taxeintäkt, förslag till taxeförändring och resultaträkning

Behovet av taxeintäkter för 2027 uppgår till 883 miljoner kronor, inklusive att minska fordran på abonnenterna med 12 miljoner kronor. Det är 20 miljoner kronor (2,5 procent) mer än en preliminär prognos för taxeintäkten 2026.

Eftersom kundunderlaget och taxeintäkterna minskar på grund av ovan beskrivna lagändringar, utan att kostnaderna minskar i samma takt, så behöver avgifterna för de återstående kunderna ökas med 6 procent för att nå den önskade nivån.

Förvaltningen föreslår därför att avgifterna höjs med 6 procent mellan 2026 och 2027, med några undantag.

På nästa sida visas en förenklad resultaträkning med den föreslagna taxeförändringen.

miljoner kronor/år	Utfall 2025	Prognos 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Taxeförändring i procent	19%	12%	6%	4%	1%
Totala intäkter	923	1 026	1 066	1 090	1 102
varav taxeintäkter	778	863	883	891	900
Totala kostnader	-888	-1 001	-1 055	-1 089	-1 102
varav huvudverksamhet	-749	-822	-816	-830	-834
varav personalkostnader	-29	-30	-46	-48	-49
varav kapitaltjänster	-16	-31	-40	-50	-53
resterande	-93	-118	-153	-162	-166
Förändring av skuld till abonnent (resultat)	35	25	12	0	0
Skuld/fordran mot abonnent	-37	-12	0	0	0

Figur 5. Tabellen innehåller en förenklad resultaträkning för 2025-2029. Taxeförändringen som visas avser avgiftsförändringen och skiljer sig från intäktsförändringen.

I resultaträkningen ses följande förändringar mellan 2026 och 2027:

De totala intäkterna ökar både genom förväntad ökad ersättning från Naturvårdsverket, den föreslagna taxehöjningen och fler dragvägsavgifter. Det minskade antalet kunder, genom avregleringen, håller nere taxeintäkten

Under de totala kostnaderna visas hur kostnader för huvudverksamheten bedöms minska, medan andra kostnader ökar. Den nya kretsloppsparken i Högsbo svarar för flera av kostnadsförändringarna mellan 2026 och 2027. Driften av den nya kretsloppsparken sker med egen personal och inte med upphandlad och det medför att kostnader som tidigare räknats som huvudverksamhet blir personalkostnader, samtidigt som de ökar - eftersom anläggningen är större och har högre kapacitet. I förändringarna av de resterande kostnaderna återfinns hyran för den nya anläggningen och avvecklingskostnader för den gamla.

Kostnadsökningen är cirka 35 miljoner kronor.

Den fastighetsnära förpackningsinsamlingen ökar i volym och ger påverkan uppåt på kostnader för huvudverksamhet med cirka 10 miljoner kronor, men det sjunkande antalet verksamhetskunder, färre hämtningar från återvinningsstationerna och ovan nämnda övergång till egen personal gör att kostnaderna för huvudverksamhet sjunker mellan 2026 och 2027.

Kärlinvesteringar för förpackningsinsamlingen innebär att kapitalkostnaderna ökar under hela perioden.

Förslag till avgiftsförändringar från 2027

Förslag till höjda avgifter

Viktavgiften för restavfall för kunder utan hemsortering förslås höjas med 5,9 procent från 4,25 kr/kg till 4,50 kr/kg med moms, viktavgiften för mat- och restavfall för kunder med hemsortering förslås höjas från 3,13 till 3,30 kr/kg (vilket motsvarar 5,6 procent). Övriga avgifter förslås höjas med 6 procent, med vissa undantag som beskrivs nedan.

Förslaget avser att fastställa priserna utan moms med de belopp som anges i tabellerna i Bilaga 1 (stora belopp anges i hela kronor och små belopp med hela ören). Det innebär att prishöjningen inte är exakt 6,00 procent för varje enskild avgift eftersom de avrundats. Vid debitering beräknas moms med hela ören (två decimaler), men i bilagan visas de flesta ”avgifter med moms” avrundande till hela kronor (för små belopp anges ören).

Förslag till sänkta avgifter

Utifrån att förvaltningen upphandlat med nya lägre priser eller gjort nya kostnadsbedömningar föreslås att några av tjänsterna ges lägre priser 2027. Det avser extra tillbehör (6.7), besök på återvinningscentral (8), hämtning av filter från fosforfälla i säck (9.2) och dispenshandläggning av fettavskiljare (9.3). Föreslagna avgifter för dessa enstaka tjänster visas i Bilaga 1 och har beräknats utifrån förvaltningens kostnader inklusive administration. Även avgifter för insamling av returpapper föreslås sänkas vilket beskrivs nedan.

Förslag till oförändrade avgifter

Tjänster som utförs genom auktorisationsavtal har maxavgifter i taxan. För dessa tjänster svarar de auktoriserade utförarna för kundservice och debitering och taxebeslutet utgör ett avgiftstak. Avgiftstaket föreslås vara oförändrat för hämtning från bostad med bärhjälp (6.1.2).

Tillkommande tjänster och specifika förändringar från 2027

Samtliga skillnader, förutom nya belopp, mellan gällande taxa för 2026 och förslaget för 2027 listas i Bilaga 2. *Ändringar i prislistan*. I vissa fall avser det språkliga justeringar och förtydliganden, till exempel rubricering. Förändringar som innebär nya eller förändrade tjänster beskrivs nedan i detta avsnitt.

Tjänster som avregleras

Några av tjänsterna i Bilaga 1 avser avfallshantering som troligen kommer att avregleras genom den kommande lagändringen. Det avser särskilda tjänster för hantering av före detta livsmedel som utgörs av matavfall med animaliska biprodukter som lämnas av livsmedelshandeln och spillfett som lämnas från restauranger och storkök. I den kommande lagstiftningen, som förväntas beslutas under våren och införs från halvårsskiftet, ska varken detaljhandelns avfall eller spillfett ingå i det kommunala ansvaret. Endast i de fall det saknas utförare på marknaden ska de utföras av kommunen. Marknaden har kunnat erbjuda dessa tjänster i Göteborg tidigare, när de var avreglerade. De inkluderas i Bilaga 1 i detta taxeförslag, men kommer utifrån den kommande regleringen endast att erbjudas i det fall ett kommunalt andrahandsansvar blir aktuellt och godkänt.

Avseende spillfett (9.4) så infördes dessa tjänster under 2025 och debiteras sedan dess med en avgift som fastställts genom ett delegationsbeslut. Avgiftsnivån är baserad på förvaltningens bedömning av marknadspriset. De har inte ingått i tidigare taxor och avsnittet är nytt. Spillfett uppkommer i restauranger och storkök, till exempel flott från stekning. Spillfettet hämtas i behållare och lämnas till materialåtervinning. Tjänsten utförs genom ett auktorisationsavtal, där utföraren ansvarar för insamling, behandling, kundhantering och debitering och får debitera högst det belopp som anges i taxan.

Beskrivning av avgift för återvinningscentraler

Texten som beskriver avgiften för besök vid återvinningscentralerna har kompletterats utifrån de föreskrifter som beslutades i Kommunfullmäktige 2026-02-26 (SLK-2023-00906). Hushållens fria besök föreslås även omfatta de fall då de använder en godkänd transportör.

Tjänst för miljöinformatörer

Flerbostadshusägare har i många år kunnat anlita Kretslopp och vattens miljöinformatörer som informerar boende om sopsortering genom personliga möten. Informatörerna utför uppdrag som att knacka på och informera om avfallssortering eller dela ut hållare till matavfall. Eftersom denna service skulle kunna ses som en egen tjänst bedömer förvaltningen att avgiften bör inkluderas i beslutet om taxa även om den inte innebär någon konkret avfallshantering. Avgiften i förslaget är satt på samma sätt som den tas ut idag. Det innebär att den som nyttjar tjänsten betalar halva förvaltningens personalkostnad för genomförande på vardagar och därutöver all helgersättning om tjänsten utförs på helger. När avgifterna beslutats gäller de för tjänsten under 2027 oavsett kommande lönesättning.

Miljöstyrningen för blandat avfall får ett nytt avsnitt

I tidigare års taxor har det för kärl och markbehållare funnits fler kolumner i tabellerna i avsnitt 3.2 och 3.3, som innehållit en högre avgift för de som lämnar blandat avfall. Eftersom det nu är obligatoriskt att sortera ut matavfall, om fastighetsägaren inte har en dispens för att blanda avfall, flyttas denna miljöstyrning till avsnitt 7.3. Miljöstyrningen bakas inte in i årsavgiften som tidigare utan debiteras som en separat tilläggsavgift. Avgiften för restavfallstjänsten och tilläggsavgiften tillsammans motsvarar vad som debiterats för blandat avfall-tjänster. Det blir tydligare att tjänster för blandat avfall normalt inte erbjuds, då de inte finns med i tabellerna i avsnitt 3. För de som har en dispens (och lämnar blandat avfall) kommer miljöstyrningen synas tydligare på fakturorna. Eftersom det är en större andel kunder med mobil sopsug som insamlingssystem som lämnar blandat avfall görs inte motsvarande förändring för avsnitt 3.4 ännu.

Fastighetsnära insamling av returpapper och av förpackningsavfall

I slutet av första kvartalet 2027 kommer hämtningen av returpapper och av förpackningsavfall från flerbostadshus övergå från att utföras av förvaltningens auktoriserade utförare till att utföras av utförare med upphandlade och tilldelade avtal i de geografiska insamlingsområdena. Detta får effekter på beskrivningarna i avsnitt 3.6 och 3.8.

När tjänsterna utförs genom en auktorisation får utförarna sätta sitt eget pris upp till en maximal avgift (som fastställts i taxan) och avgiften betalas direkt till utföraren. Detta kommer bara ske under en övergångsperiod i början av 2027. De berörda avsnittens tabeller utformas därför för att spegla förhållandena under resterande delen av året, där det i tabellerna framgår vilka behållarstorlekar och hämtningsintervall som Kretslopp och vatten erbjuder och deras årsavgift. Vad som gäller under början av året beskrivs med en text.

Avgiften för hämtning av returpapper föreslås för 2027 sättas på en nivå som ungefär motsvarar den fasta delen av restavfallshämtning. Dessa avgifter är något lägre än maxavgifterna som utgjort avgiftstak 2026. Utsorterat returpapper debiteras ingen

viktavgift, vilket innebär att de föreslagna avgifterna utgör en miljöstyrning som premierar utsortering. Avgifterna för hämtning av förpackningsavfall med tätare intervall än normalt föreslås höjas med 6 procent, på samma sätt som övriga avgifter.

Avgifterna för returpapper och förpackningsavfall visas från 2027 som årsavgifter, på samma sätt som rest- och matavfall och inte längre som pris per tömning. För containrar och markbehållare för förpackningsavfall, som vanligen töms utan avgift, föreslås begränsningar för att hindra överutnyttjande och undvika onödiga transporter och kostnader.

Sedan informationsärendet har texten i avsnitt 6.5 i Bilaga 1 justerats så att det framgår att extrahämtning av förpackningar från hemsorteringskärl sker inom fem arbetsdagar och motsvarande notering lagts till i Bilaga 2.

Felsorteringsavgifter justeras

Felsorteringsavgifterna har förändrats i flera omgångar när avfallshanteringen förändrats de senaste åren. Nu föreslås avgifterna utökas till att även omfatta felsortering av returpapper i kärl från flerbostadshus. Vissa andra förändringar föreslås också, dels utifrån att tjänsterna inte längre ska utföras på auktorisation och rutinerna behöver samordnas med övrig insamling, dels utifrån nya juridiska bedömningar av vilket underlag som krävs för att kunna debitera felsorteringsavgifter.

För att begränsa administrationen av bilder på felsorteringar föreslås att inga avgifter tas ut för felsortering i småhusens utsorterade fraktioner från 2027 när felsorteringen klassas som liten eller stor. När felsorteringen klassats som liten har endast en mindre avgift debiterats (för 2026 är avgiften för liten felsortering i säck eller kärl 34 kronor). Vid tillfällen med en stor felsortering töms inte behållaren och kunden behöver åtgärda felet för att få tömt. Debiteringen föreslås, för småhusens del, begränsas till tillfällen med allvarlig felsortering.

Inte heller hos flerbostadshus och verksamheter (samt andra kundkategorier som använder samma tjänster som dessa) föreslås felsorteringar som klassas som små debiteras. Det som kvarstår sedan 2026 är att dessa kundkategorier debiteras för tillfällen med ”stor felsortering” och för de flesta avfallsslag ingår i den avgiften en tömning som restavfall inom tre dagar. Förpackningsavfall av glas och metall är olämpliga att tömma som restavfall och för dessa avfallsslag behöver kunderna åtgärda felet för att få tömt. Avgiften för dessa är lägre då den inte inkluderar tömning som restavfall.

Sara Stark
Tf. avdelningschef
Strategisk samordning

Emma Hansryd
Förvaltningsdirektör